

Voorzitter,

Zes jaar geleden stond ik hier voor de eerste keer. We hadden toen net een bestuursakkoord gesloten om Gouda mooier, duurzamer en gezonder te maken. De samenwerking die zes jaar geleden begon duurt voort en wat D66 betreft zijn we er nog lang niet klaar mee.

De akkoorden “Nieuwe Energie voor Gouda” en “Geef Gouda Door” hadden als basis: investeren in de stad: vooral in toekomstbestendigheid, duurzaamheid en bereikbaarheid. Ambitieuze investeringstrajecten zoals het IHP, het VCP, de verduurzaming en de woningbouwopgave liggen op stoom. Ze maken de stad klaar voor een nog mooiere toekomst, maar vragen ook forse investeringen. En gratis geld bestaat niet.

Onze financiële situatie is de afgelopen jaren gestaag verbeterd. Gouda staat er goed voor, maar kent grote uitdagingen. We staan op een kantelpunt waarop investeringen niet langer kunnen wachten. Dat vraagt nieuwe financiële kaders. De kaders die het college voorstelt kunnen op steun van D66 rekenen, ze zijn de eerste basis voor een aanpassing van het bestuursakkoord, waarin we nieuwe kaders scherp willen neerzetten.

De VNG houdt normen aan voor schuld en solvabiliteit. Wij willen ruim onder de norm voor schulden en boven die voor solvabiliteit blijven. D66 kiest, net als het college nu, voor de maximale schuldquote van 110%. We combineren die met strakke kaders voor solvabiliteit, met de eerder vastgelegde begrotingsdiscipline van jaarlijks sluitende begrotingen en met veilige weerstandsratio's.

Extra investeringen in de stad moeten volgens ons niet leiden tot lastenverzwaringen voor de inwoners. Gouda is immers al een kostbare gemeente. Wat D66 betreft worden de lasten in Gouda de komende jaren niet hoger, ze stijgen maximaal met het inflatiepercentage. 1*)

Uit nieuwe kaders volgen nieuwe uitdagingen: We hebben gekozen voor vernieuwing van schoolgebouwen, voor een ambitieus verkeersplan, voor snelle verduurzaming, bouw van veel betaalbare woningen, armoedebestrijding en wijkontwikkeling. Dat zijn veel en grote ambities.

De vragen van vandaag zijn: kunnen we keuzes maken, besparen of faseren in scholenbouw en in het verkeersplan? Houden we het verduurzamingstempo vol, of moeten we ambities bijstellen? Blijven we focussen op bouw van veel sociale huur, of verbreden we onze blik naar meer middenhuur en betaalbare koop? Houden we vast aan alle Goudse inspanningen in het sociaal domein, of gaan we terug naar een lager ambitieniveau? Al die keuzes liggen nu op tafel, de handrem is aangetrokken, deze kadernota is een voorzet voor het vervolg, waarin we het bestuursakkoord aanpassen om nieuwe kaders vast te leggen en ambities bij te stellen.

Voor D66 zijn de prioriteiten helder. We blijven ons inzetten voor een mooie toekomst voor Gouda. Investeren in onderwijshuisvesting en in bereikbaarheid. Maar wel binnen onze financiële mogelijkheden. Op naar een duurzame toekomst, op het hoogst haalbare, maar wel betaalbare tempo. Met geclusterde schoolgebouwen. Met goede verbindingen naar alle wijken, met name voor Gouvenaars op de fiets.

Als het gaat over woningbouw zien we mooie resultaten, Gouda groeit. Dat roept ook vragen op; voor wie bouwen we en hoe kunnen we zoveel mogelijk woningen creëren? Het college komt met voorstellen om de verdeelsystematiek van sociale huurwoningen aan te passen. Wat ons betreft wijzen we maximaal toe aan Gouvenaars en mensen met economische binding. 2*) D66 is voor de bouw van zoveel mogelijk extra woningen: voor het grootste deel sociale huur, midden-huur en betaalbare koop. Minder financiële ruimte leidt wat ons betreft niet tot minder woningen. We passen liever het woningbouwprogramma aan, dan de te bouwen aantallen. 3*)

De uitdagingen voor de zorg blijven groot, er zijn in Gouda nog steeds bovengemiddeld veel kinderen die ondersteuning krijgen of die door de kinderrechter uit huis worden geplaatst. D66 is blij met de raadsbrede samenwerking op dit dossier en kijkt uit naar de eerste resultaten van de GI-coördinator. Er is stevig ingezet op instroombeperking in de zorg. De invloed die we daarop als gemeente hebben is gering, maar we zien positieve resultaten. De gemiddelde zorgkosten per inwoner nemen af en dat is een goede trend. We vragen de portefeuillehouder hierop te blijven inzetten en er tegelijkertijd voor te zorgen dat zij die echt hulp nodig hebben, de juiste zorg en ondersteuning ontvangen. 4*)

Voorzitter,

Gouda staat op een spannend kruispunt, waarbij we nieuwe keuzes moeten durven te maken. Met stijgende prijzen, minder steun van het Rijk en grote zorgen over het nieuwe kabinet, zijn gedurfde keuzes onontkoombaar. D66 is bereid die keuzes te blijven maken. Het financieel gezond doorgeven van onze prachtige stad aan nieuwe generaties is en blijft de basis voor het optreden van mijn partij. Wat we hebben gedaan, zullen we steeds opnieuw doen, er is niets nieuws onder de zon.

Politieke vragen naar aanleiding van de Kadernota:

1*) Is het college het met ons eens dat de lasten in Gouda hoog zijn en dat het niet wenselijk is ze te laten stijgen, in ieder geval niet sneller dan de inflatie? Zo ja, onderschrijft het college nog steeds de ambitie uit de bestuursakkoorden om Gouda te laten dalen uit de top van duurste gemeenten?

2*) Is het college van plan om bij de toegezegde wijziging van de toewijzingscriteria voor sociale huurwoningen nog sterker in te zetten op de mogelijkheden om (jonge) Goudse woningzoekenden en mensen met economische binding aan Gouda een voorkeurspositie te verlenen?

3*) Is het college het met ons eens dat betaalbaar wonen uiterst belangrijk is, maar dat dit meer behelst dan alleen sociale huur? En deelt het college ook de mening dat in de huidige wooncrisis iedere extra toevoeging van goede woonruimte zeer welkom is, en dat aantallen op dit moment dus belangrijker zijn dan exacte percentages?

4*) Is het college het met ons eens dat scherp aan de wind zeilen noodzakelijk blijft als het om zorgkosten gaat, welke mogelijkheden ziet men om de toestroom tot door de gemeente bekostigde zorg nog meer toe te spitsen tot hen die het het hardst nodig hebben?

